

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3096/2020
15.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Миле Ромчевић, адвокат из, против тужене Републике Србије, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за општу логистику, Дирекција за услуге стандарда, ВУ „Дедиње“ из Београда, чији је заступник Војно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2840/19 од 28.02.2020. године, на седници одржаној 15.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2840/19 од 28.02.2020. године, у преиначујућем делу.

Образложење

Први основни суд у Београду, пресудом П1 1545/18 од 30.05.2019. године, усвојио је тужбени захтев, тако што је обавезао тужену да исплати тужилци на име разлике између исплаћене основне зараде и основне зараде у висини минималне зараде, као и на име војног додатка од 20% уз увећање зараде на име минулог рада, прековременог рада и рада у дане државног празника за период од 01.04.2015. године до 31.12.2018. године, укупан износ од 419.961,73 динара, и то: 1) на име разлике између исплаћене основне зараде тужиле и основне зараде у висини минималне зараде; 2) на име војног додатка од 20% минулог рада и увећане зараде на основу прековременог рада и рада у дане државног празника, одређене новчане износе са законском затезном каматом, све са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, као и са припадајућим доприносима за обавезно здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање, Филијала Београд и припадајућом накнадом за незапослене Националној служби за запошљавање, Филијала Београд, у року од осам дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења (све ближе одређено у ставу прво изреке). Обавезао је тужену да накнади тужилци трошкове парничног поступка у износу од 54.100,00 динара, са законском затезном каматом од

дана извршности до коначне исплате, у року од осам дана по пријему преписа пресуде, под претњом принудног извршења (став други изреке).

Апелациони суд у Београду, пресудом Гж1 2840/19 од 28.02.2020. године, одбио је жалбу тужене и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 1545/18 од 30.05.2019. године, у делу става првог изреке, под тачком 1) за досуђене износе разлике између исплаћене и минималне зараде, као и за доприносе за обавезно социјално осигурање на досуђене износе и у ставу другом изреке (став први изреке). Преиначио је пресуду Првог основног суда у Београду П1 1545/18 од 30.05.2019. године, у преосталом делу става првог изреке под тачком 2), тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиле, којим је тражила да се обавезе тужена да исплати тужили на име разлике између исплаћеног и припадајућег војног додатка од 20% на основну зараду у висини минималне зараде за период од априла 2015. године до децембра 2018. године, новчане износе по месецима, са законском затезном каматом и датумом каматног почетка, као у ставу изреке, као и за доприносе за обавезно социјално осигурање на досуђене износе (став други изреке). Обавезао је тужилу да накнади туженој трошкове поступка по жалби у износу од 9.000,00 динара, а преко досуђеног до траженог износа, одбио као неоснован захтев тужене (став трећи изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначујућем делу, (став други изреке), тужилца је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у побијаном делу, на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2, а у вези члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13 - УС, 74/13 – УС, 55/14 и 87/18) и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП. У ревизији је указано на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, када се између осталог наводи, да „наводи изнети у образложењу побијане одлуке Апелационог суда су контрадикторни сами себи и изреци одлуке“. Међутим, због наведене битне повреде одредаба парничног поступка, ревизија се не може изјавити, с обзиром на то да иста није прописана као разлог за изјављивање ревизије по одредбама члана 407. став 1. тачка 1. – 3. ЗПП

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је решењем Републике Србије, Министарство одбране, ВУ „Дедиње“ од 24.03.2006. године, примљена у службу не неодређено време у својству цивилног лица на служби у ВС и ЦГ и распоређена на радно место број, одељка у ... на ВМА, за које је систематизацијом радног места установе предвиђена стручна спрема ПКВ. Тачком 3. решења, одређена јој је плата и то: основна плата од 636 бодова, војни додаток од 15%, минули рад од 0,5% за сваку започету годину стажа до 25. године стажа, а потом 0,75%, као и 215 бодова на име накнаде дела трошкова исхране и коришћења годишњег одмора. Решењем ВМА од 26.03.2018. године, тужилца је са даном 05.03.2018. године распоређена по потреби службе, на радно место радник за ... у Сервису за ... и да наставља да обавља исте послове и задатке које је обављала, као и да јој до доношења нове аналитичке процене

плата остане непромењена. Утврђено је на основу налаза и мишљења од стране вештака економско-финансијске струке од 12.02.2019. године, да је за утужени период тужиљи исплаћена основна зарада мања од законом прописане минималне зараде, јер је износ основне бруто зараде по којем је вршена исплата зараде тужиљи мањи од законом прописане минималне нето зараде по часу рада. За утужени период је утврђена и разлика између исплаћене основне зараде и зараде у висини минималне зараде тужиље са војним додатком од 15%. Тужена је обрачунавала све време војни додатак од 15%. Тужена, кад је промењена висина војног додатка са 15% на 20% није извршила промену у својој одредби члана 19. став 2. Правилника која представља упућујућу одредбу, којом је регулисано да ако дође до промене висине војног додатка, да се примена врши аутоматски. Војни додатак не чини саставни део основне зараде (тужба је поднета 30.04.2018. године).

Првостепени суд је закључио да из одредби члана 19. став 2. Правилника о расподели добити и зарада цивилних лица у ВУ „Дедиње“, за утужени период произилази да је тужена била у обавези да тужиљи исплаћује војни додатак у висини од 20%, јер је ступањем на снагу Закона о Војсци Србије, 01.01.2008. године, као и на основу Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије, које повећање би требало да се директно примени на тужиљу као запослену у ВУ „Дедиње“, војни додатак повећан са 15% на 20% због чега је тужена била дужна да војни додатак за тужиљу обрачунава у висини од 20% од основне плате, у смислу наведеног Правилника о заради цивилних лица у ВУ „Дедиње“. Стога је првостепени суд усвојио тужбени захтев тужиље, који је опредељен према другој варијанти основног налаза и мишљења судског вештака од 12.02.2019. године, према ком налазу је утврђена разлика војног додатка од 20%, додатка на минули рад, прековремени рад и рад у дане државног празника, на разлику између исплаћене основне зараде и основне зараде у висини минималне зараде, а на које увећање тужиљи припада право на основу одредби Закона о Војсци Србије, а коју је тужена тужиљи обрачунавала на основу зараду која је мања од минималне зараде.

Међутим, другостепени суд је закључио да је првостепени суд у делу става другог изреке, под тачком 2. за исплату разлике између исплаћеног војног додатка од 15% и траженог од 20% погрешно применио материјално право, због чега је одлуку у том делу преиначио. Ово из разлога, што тужиљи не припада повећање војног додатка од 20% прописаног одредбом члана 24. Закона о Војсци Србије, нити се то повећање може применити применом члана 19. став 2. Правилника о расподели добити и зараде цивилних лица у ВУ „Дедиње“, зато што још увек није завршен поступак трансформације војних установа које обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити, а у коју спада и ВУ „Дедиње“, а док се тај поступак не оконча, према одредбама члана 195. став 2. Закона о Војсци Србије, запослени који раде у тим установама, задржавају права и обавезе из радног односа према Закону о Војсци Југославије, а не према одредбама Закона о Војсци Србије, због чега се у конкретной ситуацији не може применити измена војног додатка прописана чланом 24. Закона о Војсци Србије, па самим тиме нема услова за примену члана 19. став 2. Правилника о расподели добити и заради цивилних лица у ВУ „Дедиње“. Ово и са разлога, што се наведена норма односи искључиво на измену норме о исплати војног додатка прописана Законом о Војсци Југославије, како је то изричито одређено одредбом члана 19. став 1. Правилника, а не Закона о Војсци Србије и да запосленима у тим установама до окончања поступка трансформације припада војни додатак од 15%, прописан чланом 19. став 1. наведеног Правилника.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је одбијен тужбени захтев тужиље, којим је тражила да се обавезе тужени да јој исплати на име разлике између исплаћеног и припадајућег војног додатка од 20% на основну зараду у висини минималне зараде за период од априла 2015. до децембра 2018. године, одређене новчане износе, са законском затезном каматом, као и доприносе за обавезно социјално осигурање на исте, због чега нису од утицаја на другачију одлуку овог суда наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 194. став 1. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“ број 116/07, 88/09, 101/10, 10/15, 88/15 – УС, 36/18 и 94/19) је прописано да, цивилна лица на служби у Војсци Србије, даном ступања на снагу овог закона, постају војни службеници или војни намештеници. Одредбом става 4. овог члана да, министар одбране ће у року од 30 дана од дана ступања овог закона на снагу донет пропис, којим ће се уредити поступак превођења лица из става 1. овог члана.

Одредбом члана 195. став 1. Закона о Војсци Србије је прописано да, услове, начин и поступак трансформације војних установа који обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања расподеле добити и права и обавезе цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама до завршетка трансформације, уредиће Влада. Одредбом става 2. овог члана да, до ступања на снагу прописа из става 1. овог члана, цивилна лица на служби у Војсци Србије, запослена у војним установама које обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити, задржавају права и обавезе из радног односа према Закону о Војсци Југославије.

Влада Републике Србије је на основу члана 195. став 1. Закона о Војсци Србије и члана 17. став 1. и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“ бр. 55/05, 71/05 и 101/07) донела Уредбу о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама.

Одредбом члана 9а. наведене Уредбе је предвиђено да, цивилна лица запослена у војним установама које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити, до завршетка трансформације тих установа, остварују права и обавезе из радног односа у складу са Законом о Војсци Србије, а право на исплату плате, накнада и других примања, као и стамбено обезбеђење остварују у складу са прописима којима се уређује пословање тих установа.

Како у периоду за који тужиља потражује разлику на име војног додатка од 20% није била завршена трансформација ВУ „Дедиње“, то се на плате, накнаде и друга примања запослених у тој установи примењивао Правилник о расподели добити и заради цивилних лица у ВУ „Дедиње“ од 10.04.2006. године, а не Правилник о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије („Службени војни лист“ бр. 28/11 и 10/17).

Дакле, правилно је поступио другостепени суд када је применом одредбе члана 19. став 1. Правилника о расподели добити и заради цивилних лица у ВУ „Дедиње“ преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев тужиље, којим је

тражила да јој тужена исплати разлику у износу између исплаћеног и војног додатка у висини од 20% прописаног одредбом члана 24. став 2. Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије.

Према томе, како се одбија као неоснована ревизија тужиља, то није неопходно детаљно образлагати ову пресуду у смислу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима поступка донета на основу одредби члана 153. и 154. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић